

Concentus Moraviae 2018

téma "Hudba a humor"

01 – 27 06 2018

„Úsměv je nejkratší vzdáleností mezi lidmi,“ řekl Victor Borge, jeden z největších hudebních bavičů všech dob. A právě tento úsměv bude Concentus Moraviae v roce 2018 hledat. S populární sedmou *Humoreskou* Antonína Dvořáka coby svou ústřední melodií se festival vydá zkoumat fascinující propojení mezi hudbou a humorem. Je pravda, že humoresky jsou „pověstně nelegální“?

Videozáznam koncertu Franka Zappy, který se konal 26. srpna 1984 v New Yorku, uvádí následující text: „Žádné laserové zbraně, žádná mlha, žádný playback, a přesto mají někteří lidé pořád tu drzost ptát se ... patří humor k hudbě?“ Ve stejném roce napsal klavírista Alfred Brendel brilantní esej *Vznešeno naruby*, ve kterém se otázkou hudby a humoru zabývá. Konstatuje, že „pro většinu interpretů a prakticky všechny posluchače dnešní doby je hudba zcela vážnou záležitostí.“

Mnoho hudebních festivalů se zaměřuje na ono vznešeno, jen málokteré na „vznešeno naruby“. Řídké spojení hudby a humoru je většinou dílem hudebních klaunů, ale dá se toho podniknout mnohem víc než jen nahradit noty červenými nosy. Slavní komici jako Charlie Chaplin nebo Louis de Funès to věděli. Filozofové a spisovatelé jako Sokrates, Diogenes, Cervantes, Montaigne, Nietzsche nebo Kundera se smáli každý po svém a pomohli tím definovat Evropu. Podle Milana Kundery je smích dokonce metaforou Evropy, obsahuje schopnost pochybovat, být kritický. Hudba to dokáže rafinovaně a jemně doplnit. Slovy Plinia mladšího „Aliquando praeterea rideo, iocor, ludo, homo sum“ (někdy se směji, žertuji, hraji si, jsem člověkem). Tato lidskost se neodráží jen v závažnosti hudby, ale také v její schopnosti propojit se s humorem.

Od všemožných nonsensů, triků a švindlů k hypnotickým kompozicím P. D. Q. Bacha. Od *scherzett* po *scherzo musicali*, od *Hudebního žertu* Wolfganga Amadea Mozarta ke skladbám „ve tvaru hrušky“. Od barokních rošťáren až po hudební vynálezy českého antihrdiny Járy Cimrmana: Concentus Moraviae 2018 nebude používat laserové zbraně, mlhu, ani playback, ale připravte se na úsměvy ve všech tóninách!

Jelle Dierickx, dramaturg